

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta v právní věci žalobce **D. K.**, nar. ..., bytem L. 183, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. února 2016, č. j. KUKHK-3082/DS/2016/Kj

t a k t o:

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. **Předmět řízení**

Žalovaný shora označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Trutnov (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 16. 12. 2015, č. j. 146749/2015, sp. zn. 2015/5844/SPR-SR NOH, a toto potvrdil.

Tímto prvoinstančním správním rozhodnutím byl žalobce shledán vinným ze správního deliktu podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), ve spojení s porušením ustanovení § 10 odst. 3 citovaného zákona, jehož se měl dopustit tím, že dne 29. 1. 2015, ve 13:00 hodin, nezajistil, aby při užití jím provozovaného vozidla tovární zn. VW, registrační značky ..., v katastru obce Mladé Buky, ve směru na obec Svoboda nad Úpou, okr. Trutnov, na silnici I. třídy č. I/14, v místě křižovatky se silnicí III. třídy č. 01413 a místní komunikací vedoucí do obce Mladé Buky, byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Na podkladě záznamu z automatizovaného silničního rychloměru typu SYDO Traffic Velocity, v. č. GEMVEL0012 bylo zjištěno, že řidič předmětného motorového vozidla jel ve výše popsané době a místě rychlostí 66 km/h, po odečtení tolerance měřicího zařízení ± 3 km/h, a to v působnosti dopravní značky povolující nejvyšší možnou rychlost na 50 km/h. Svým jednáním tak porušil ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu a toto jednání vykazuje znaky přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 téhož zákona.

Za tento správní delikt byla žalobci uložena pokuta ve výši 1.500,- Kč a povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000,- Kč. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včas podanou žalobou, kterou odůvodnil následujícím způsobem.

II.

Obsah žaloby

V prvním z žalobních bodů žalobce namítal, že řízení o správním deliktu bylo zahájeno v rozporu s ustanovením § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, když správní orgán zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku.

Žalobce uvedl, že sdělil správnímu orgánu totožnost řidiče, který v předmětný čas vozidlo řídil. Správní orgán však neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, neboť oznámenému řidiči nezaslal výzvu k podání vysvětlení, ani ho jinak dále nekontaktoval. Správní orgán vlastním šetřením zjistil, že oznámený řidič nemá v České republice povolený žádný druh pobytu, ale jeho povinností bylo alespoň se pokusit o doručení výzvy k podání vysvětlení. Poté mohl správní orgán I. stupně předvolat žalobce k podání vysvětlení. Žalobce taktéž poukázal na fakt, že v době, kdy oznámil totožnost řidiče, tj. dne 4. 8. 2015, mohla být již celá situace zcela odlišná a označený řidič již mohl mít pobyt na území České republiky povolen. Z tohoto důvodu je žalobce názoru, že správní orgán I. stupně zahájil řízení o správním deliktu s provozovatelem vozidla, ačkoliv nepodnikl veškeré možné kroky ke zjištění totožnosti pachatele přestupku. Po tom, co sdělil správnímu orgánu totožnost řidiče vozidla, včetně jeho bydliště, legitimně očekával, že správní orgán zahájí řízení o přestupku s oznámeným řidičem. Krom toho mohl správní orgán zahájit přestupkové řízení s oznámeným řidičem doručením oznámení o zahájení řízení fikcí nebo mohl doručovat prostřednictvím opatrovníka. I proto žalobce

předpokládal, že správní orgán zahájil řízení s oznámeným řidičem, neboť nebyl ve věci správním orgánem dále kontaktován.

Žalobce vnímá postup správního orgánu jako účelový, neboť buď žalobce pravdivě uvedl, kdo jím provozované vozidlo řídil v předmětnou dobu, a tedy správní orgán měl vést řízení o přestupku proti této osobě, nebo žalobce totožnost uvedl nepravdivě, a v takovém případě měl správní orgán vést proti žalobci řízení pro porušení § 10 odst. d) zákona o silničním provozu. Správní delikt provozovatele vozidla je deliktem subsidiárním, kdy nejdříve má být potrestán pachatel přestupku a až případně poté provozovatel vozidla, což správní orgán nerespektoval a zásadně tak zkrátil práva žalobce.

K této námitce ještě dodal, že správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí uvedl, že osoba řidiče je mu známa i z dalších řízení. Pokud správní orgán mínil rozhodovat na podkladě skutečností, které jsou mu známy z úřední činnosti, byl povinen konkrétně uvést, z jaké činnosti jsou mu tyto skutečnosti známy; srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009-129; všechna rozhodnutí citovaná v tomto rozhodnutí jsou dostupná na: www.nssoud.cz.

V další námitce žalobce spolu s odkazem na čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „Úmluva“) a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod namítal, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízení ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za jeho osobní účasti. Žalobce má právo na to, aby jeho věc byla projednána za přítomnosti jeho a jím zvoleného obhájce a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům (uplatnění zásady bezprostřednosti). Žalobce vyjádřil přesvědčení, že na úpravu procesu projednání správních deliktů, které jsou trestním obviněním ve smyslu čl. 6 Úmluvy, analogicky dopadá zákon o přestupcích a základní principy trestního řízení. Žalobce tuto argumentaci podpořil odkazem na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15A 14/2015-35, rozsudek zdejšího soudu ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30A 56/2014-35 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30.

Nenařízení jednání žalobce označil jako zásadní pochybení, neboť: *„provozovatel vozidla, který nese objektivní odpovědnost, nemůže předkládat žádná skutková tvrzení, neboť na místě spáchání přestupku zpravidla osobně nebyl, a tedy může vycházet toliko z prováděných důkazů.“* Správní orgán byl přitom povinen jednoznačně zjišťovat skutkový stav. Provozovatel vozidla odpovídá za správní delikt pouze, pokud jednání vykazuje znaky přestupku. Pokud by tedy při ústním jednání vyšlo najevo, že se jednalo o okolnost vylučující protiprávnost, odpovědnost provozovatele vozidla by nenastala.

Další námitka směřovala k tomu, že se řidič vozidla žádného deliktu nedopustil. Žalobce uvedl, že v době spáchání předmětného deliktu byla na daném místě nejvyšší povolená rychlost stanovena na 70 km/h. Dále žalobce tvrdil, že: *„Je pravdou, že na místě spáchání údajného přestupku se nyní nachází dopravní značka stanovující nejvyšší povolenou rychlost na 50 km/h. V době spáchání přestupku byla ale tato dopravní značka dle vyjádření řidiče přeškrtnutá, tj. její platnost byla zrušena. Pokud by správní orgán nařídil ve věci ústní jednání, tato skutečnost by byla uvedena již na ústním jednání.“*

V další námitce žalobce brojil proti tomu, že správní delikt provozovatele vozidla spáchaný dne 29. 1. 2015 byl již promlčen. Správní řád ani zákon o silničním provozu totiž nestanoví lhůtu k projednání správního deliktu provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu. Správní delikt musí vykazovat znaky přestupku dle ustanovení § 125f odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu, avšak po uplynutí jednoleté lhůty tyto vykazovat nemůže, neboť jediným znakem přestupku po jednom roce od jeho spáchání je jeho neprojednatelnost. Pro podporu svého tvrzení žalobce odkázal na Metodiku k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb. zákonem č. 297/2011 Sb., vydanou Ministerstvem dopravy pod č. j. 8/2013-160/OST/5. Ministerstvo dopravy v něm konstatovalo, že: „Správní delikt provozovatele vozidla nelze projednat, uplynula-li ode dne spáchání projednávaného přestupku doba delší než 1 rok. Tuto analogii § 20 odst. 1 zákona o přestupcích doporučujeme uplatnit v souladu se zásadou správního řízení *in dubio mitius*“.

Žalobce též namítl, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a především pak povinnost stanovená v ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy. Uvedené ustanovení zakotvuje presumpci odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče při užití vozidla, jehož je provozovatelem. Obsahuje tedy pravidlo vyžadující nespílitelné chování, neboť provozovatel vozidla zpravidla není schopen ovlivnit chování řidiče, tedy zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Ustanovení § 10 odst. 3 citovaného zákona presumuje odpovědnost provozovatele vozidla za jednání řidiče. Tato premisa je zcela v rozporu s jednou se základních zásad soudního trestání a per analogiam i trestání správního, presumpcí neviny, neboť provozovatel vozidla je automaticky shledáván vinným. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že omezení základního práva provozovatele vozidla svými negativními důsledky přesahuje klady, které představuje veřejný zájem na tomto ustanovení. Jeho aplikací tak bylo zasaženo do jeho práv garantovaných Listinou základních práv a svobod.

Ze shora uvedených důvodů je proto rozhodnutí žalovaného nezákonné, neboť vydání rozhodnutí nepředcházely zákonné kroky správního orgánu I. stupně. Vzhledem k tomu, že celé řízení bylo vedeno v rozporu s právními předpisy, navrhl žalobce, aby krajský soud zrušil jak žalované rozhodnutí, tak jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 9. 5. 2016. Provedl rekapitulaci řízení proběhnuvšího před správními orgány obou stupňů a plně odkázal na své rozhodnutí.

K námitce promlčení správního deliktu odvolací orgán uvedl, že na základě novely zákona o silničním provozu zákonem č. 230/2014, který nabyl účinnosti dne

7. 11. 2014, byla promlčecí lhůta nově upravena. Takto pozměněná právní úprava se dle názoru žalovaného vztahuje i na předmětný správní delikt ze dne 29. 1. 2015.

Závěrem uvedl, že: „Žalobce měl možnost uplatnit své právo ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, neboť byl správním orgánem I. stupně obeznámen o ukončení dokazování a současně mu byla dána možnost seznámit se se spisovým materiálem a vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Dále byl žalobce informován o tom, že bude ve smyslu ustanovení § 51 odst. 2 správního řádu prováděno dokazování mimo ústní jednání. Pro tento postup byly splněny podmínky, neboť žalobce byl včas vyrozuměn o provádění dokazování mimo ústní jednání (§ 51 odst. 2 správního řádu) a dále byl sepsán protokol (§ 18 odst. 1 téhož zákona). Důkaz listinou se provede tak, že se přečte nebo sdělí její obsah – o tomto způsobu dokazování byl odvolatel rovněž informován. Dle názoru odvolacího orgánu je tento postup ve shodě s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, sp. zn. 9 As 139/2015.“

Žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV. Jednání krajského soudu

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), a to bez nařízení jednání dle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s., když k takovému postupu udělil žalobce souhlas výslovně, žalovaný pak postupem dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Dospěl přitom k následujícím zjištěním a právním závěrům.

V. Skutková zjištění a právní hodnocení věci krajským soudem

Z předloženého správního spisu vyplynulo následující:

Správní orgán I. stupně obdržel dne 26. 4. 2015 od Městské policie Trutnov oznámení o podezření ze spáchání přestupku dne 29. 1. 2015 v 13:00:59 hodin, kdy řidič motorového vozidla tz. VW, rz. ..., překročil v katastru obce Mladé Buky, ve směru na obec Svoboda nad Úpou na silnici I. třídy č. I/14 v místě křižovatky se silnicí III. třídy č. 01413 a místní komunikací vedoucí do obce Mladé Buky nejvyšší povolenou rychlost jízdy stanovenou místní úpravou provozu na pozemních komunikacích na 50 km/h, když mu byla silničním úsekovým rychloměrem SYDO Traffic Velocity, v. č. GEMVEL0012, naměřena rychlost jízdy 69 km/h, po zvážení odchylky měřicího zařízení ± 3 km/h, rychlost jízdy 66 km/h.

Vzhledem k tomu, že nebyl zjištěn řidič vozidla, zaslal správní orgán dne 4. 5. 2015 žalobci, coby provozovateli vozidla, výzvu podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. V reakci na ni bylo správnímu orgánu dne 4. 8. 2015 doručeno vyjádření zmocněnce žalobce, společností FLEET Control, s. r. o., s uvedením řidiče vozidla, kterým měl být pan L. Y., nar. ..., bytem P. 15, P. 1.

Z důvodů uvedených v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně (k tomu v podrobnostech níže) správní orgán I. stupně dne 21. 9. 2015 přestupek ze dne 29. 1. 2015 odložil, a to dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb.,

o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Téhož dne vyhotovil rozhodnutí v příkazním řízení č. j. 111952/2015 (dále jen „Rozhodnutí“), kterým žalobci za spáchání shora uvedeného deliktu uložil zaplatit pokutu 1.500,- Kč a náklady řízení ve výši 1.000,- Kč. Proti uvedenému Rozhodnutí podal žalobce blanketní odpor. Správní orgán I. stupně následně dne 12. 10. 2015 vydal vyrozměnění účastníka o provádění důkazů mimo ústní jednání. K tomu došlo dne 2. 11. 2015, žalobce ani jeho zástupce se k danému úkonu nedostavili. O provádění dokazování byl téhož dne sepsán protokol. Dne 4. 11. 2015 vyhotovil správní orgán oznámení o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Této možnosti žalobce opět nevyužil. Poté bylo dne 16. 12. 2015 vydáno prvoinstanční správní rozhodnutí.

Proti němu podal žalobce odvolání, v němž namítal, že ve věci nebylo nařízeno ústní jednání a že správnímu orgánu nevzniklo právo zahájit řízení o správním deliktu, neboť věc se měla řešit jako přestupek s označenou osobou přestupce, navíc vznesl námitku promlčení správního deliktu. O odvolání rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím.

Krajský soud se předně zabýval namítaným nesplněním podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu dle ustanovení § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu.

Ve smyslu ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se „*právnícká nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*“. Odstavce 2 až 5 stejného ustanovení obsahují popis okolností a podmínek, které musí objektivně nastat, aby právnícká nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídala. Dle odstavce 4 zmíněného ustanovení obecní úřad obce s rozšířenou správní delikt projedná pouze, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a

- a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě nebo
- b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud

- a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,
- b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a
- c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.

Výzva provozovateli motorového vozidla musí obsahovat podle ustanovení § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7. Zákonodárce tuto výzvu do znění zákona včlenil nepochybně proto, aby dal provozovateli vozidla, jehož zavinění za daný správní

delikt je koncipováno jako zavinění objektivní, možnost zaujmout k vytýkanému správnímu deliktu odpovídající postoj. Provozovatel vozidla má možnost uvážit, jakým způsobem bude na výzvu reagovat. Může sdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6 zákona o silničním provozu), může sporovat správnost, úplnost a obsah výzvy (§ 125h odst. 4 téhož zákona), stejně tak může namítat své vyvinění s odkazem na § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, případně může „určenou částku“ uhradit, což má za následek odložení věci (§ 125h odst. 5 silničního zákona).

Žalobci byla taková bezvadná výzva zaslána a ten na ni reagoval sdělením, že vozidlo měl řídit L. Y., nar. ..., bytem P. 15, P. 1. Správní orgán se rozhodl uvedenou osobu nekontaktovat a svůj postup v odůvodnění svého rozhodnutí objasnil následovně:

„Z důvodu, že osoba řidiče L. Y., nar. ... neprochází databází evidence obyvatel České republiky, šetřil správní orgán osobu řidiče dále, a to v součinnosti s Krajským ředitelstvím Policie Hlavního Města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend. Ze sdělení Odboru cizinecké policie ze dne 20. 2. 2015 vyplynulo, že jmenovaný L. Y., nar. ..., byl od 27. 4. 2011 do 22. 10. 2014 správně vyhoštěn z území České republiky a že v současné době nemá povolen pobyt na území ČR. Správní orgán nevyzval ve smyslu ust. § 60 přestupkového zákona osobu uvedenou jako řidič vozidla, pana L. Y., nar. ..., k podání vysvětlení. Správní orgán vlastní činnosti zjistil, že písemnosti zasílané na adresu P., P. 15, se vrací správnímu orgánu jako nevyzvednuté s odůvodněním, že adresát je na uvedené adrese neznámý.

Dále správní orgán eviduje přestupky za správní delikt provozovatele vozidla zastupující společností FLEET Control, s.r.o., IČ 24149322, Praha 1, kde uvádí jako řidiče jmenovaného L. Y., nar. ..., bytem P. 15, P. 1 - (sp.zn.2015/3334/SPRKSR/KOG,2015/1888/SPRKSR/NOH,2015/4900/SPRKSR/SC HZ,2015/1165/SPRKSR/SCHZ,2015/2505/SPRKSR/NOH,2015/2092/SPRKSR/NOH,2014/1701/SPRKSR/SCHZ,2014/1918/SPRKSR/NOH,2015/1961/SPRKSR/KAM,2014/1274/SPRKSR/KOG,2015/820/SPRKSR/NOH,2015/2497/SPRKSR/SCHZ,2015/66 68/SPRKSR/NOH,2014/1909/SPRKSR/NOH,2015/4772/SPRKSR/SCHZ,2015/7059/SPRKSR/NOH,2015/4690/SPRKSR/NOH,2015/5840/SPRKSR/NOH,2015/2652/SPRKSR/NOH,2015/458/SPRKSR/KAM a 2015/2551/SPRKSR/KAM).“

Z uvedeného je tedy zřejmé, že není pravdou, že by správní orgány skutečnosti, které jim byly známy z úřední činnosti, nijak nekonkretizovaly, naopak. Rovněž jsou ve správním spise založena sdělení Krajského ředitelství Policie hl. města Prahy ze dne 20. 2. 2015 a Krajského ředitelství Policie Královéhradeckého kraje ze dne 27. 8. 2015, z nichž plyne, že jmenovaný L. Y. byl po neúspěšném azylovém řízení správně vyhoštěn z území České republiky. Je veden v evidenci nežádoucích osob. Poslední údaj o jeho místu pobytu je ze dne 29. 7. 2011, kdy opustil Pobytové středisko Kostelec nad Orlicí. Aktuální místo jeho pobytu není známo.

S ohledem na shora uvedené shledává krajský soud postup prvoinstančního správního orgánu za správný a zákonný. Jak totiž plyne i z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, pokud provozovatel k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, je podmínka

učinění nezbytných kroků ve smyslu ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt. Po provozovateli vozidla lze totiž legitimně požadovat, aby již od počátku nesl odpovědnost za správnost a aktuálnost údajů, které o řidiči poskytuje. Pokud vyjde najevo, že provozovatelem vozidla uvedené údaje jsou nesprávné či neaktuální, jde toto zjištění k tíži provozovatele vozidla. Za takové situace nejsou správní orgány povinny činit na základě nesprávných údajů od provozovatele rozsáhlá pátrání po údajném pachateli přestupku (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, ze dne 29. 9. 2016, č. j. 7 As 129/2016-35 nebo ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016-17).

Krajský soud dodává, že s ohledem na shora uvedené informace o osobě L. Y., které měl správní orgán I. stupně k dispozici, i vzhledem ke konkrétním zkušenostem, které nabyt při doručování písemností jmenovanému na adresu uvedenou žalobcem v jiných správních řízeních u něj vedených, nepochybil, pokud se v přezkoumávané věci o kontakt se jmenovaným nepokusil, byť nezaložil (ač by to bylo žádoucí) do správního spisu např. fotokopie doručenek prokazujících marné pokusy o doručení písemností jmenované osobě v označených správních řízeních. Stejně jako správní orgány hodnotí s ohledem na shora uvedené rovněž krajský soud sdělení žalobce, že řidičem vozidla měl být L. Y., jako postup obstrukční, jehož skutečným důvodem bylo správní řízení protahovat a znesnadňovat. Uvedl totiž osobu, která je jako údajný řidič (přestupce) označována opakovaně v jiných správních řízeních různými provozovateli vozidla a která byla na označené adrese opakovaně nekontaktní. Uvedený stav bylo možno považovat důvodně za aktuální. Zcela absurdní by bylo za této situace zahajovat proti jmenovanému přestupkové řízení doručením oznámení o zahájení řízení fikcí nebo opatrovníkovi, jak navrhoval žalobce. Správní orgán tedy v rozporu s ustanovením § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu nepostupoval. K tomu lze poznamenat, že i krajskému soudu je z jeho úřední činnosti známo, že L. Y. je uváděn zastupující společností FLEET Control, s. r. o., IČ 24149322, jako řidič vozidla v analogických řízeních, např. ve věcech, která vede zdejší krajský soud pod sp. zn. 30A 38/2016, sp. zn. 30A 32/2016 nebo sp. zn. 30A 105/2016.

Krajský soud nesdílí ani názor žalobce, podle něhož bylo povinností správního orgánu podnikat veškeré možné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Ad absurdum by totiž pod takovýto požadavek bylo možno zahrnout i vyhlášení celostátního pátrání, což by byl prostředek zjevně neadekvátní, zvláště pak za situace, kdy je znám provozovatel vozidla, vlastník nástroje spáchání protiprávního skutku.

Žalobce dále namítal, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízením ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za jeho osobní účasti.

K samotné otázce nařízení ústního jednání ve smyslu ustanovení § 49 odst. 1 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) při projednání správního deliktu provozovatele, dle kterého „*ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné*“, se již komplexně vyjádřil Nejvyšší správní soud v několika svých rozsudcích. Např. v rozsudku ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 As 166/2015-29, uvedl, že na řízení o správním deliktu sice dopadá čl. 6 Úmluvy v jeho trestní větvi, avšak judikatura Evropského soudu pro

lidská práva setrvale stojí na základním principu, že řízení o trestním obvinění musí být spravedlivé jako celek. Z této judikatury dovodil, že správním orgánům projednávajícím obvinění ze správního deliktu neplyne jednoznačná povinnost nařídít vždy ústní jednání. V tomto směru uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, rovněž to, že: „... soulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námítky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“

Nejvyšší správní soud se v posledně citovaném rozsudku zabýval i tím, zda povinnost nařídít jednání v řízení o správním deliktu plyne z vnitrostátní právní úpravy. K tomu uvedl: „Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanoví-li to zákon. Zákon o přestupcích stanoví v § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařídít v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické (...). V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídít ústní jednání (...). V usnesení ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010-82, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit v odůvodněných případech; v takovém případě správní orgán vyhotoví o provedení dokazování protokol podle § 18 správního řádu.“

Z uvedeného vyplývá, že se judikatura ustálila na jednoznačném závěru, že v případě, že je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné, musí se jednání ve správním řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nařídít. Není-li tomu tak, ústní jednání být nařízeno nemusí. Neplatí tedy, že by v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla muselo být ústní jednání nařizováno vždy, jak bylo dříve dovozováno některými správními soudy, a to i soudem zdejším, jak upozornil žalobce.

Skutkový stav projednávané věci byl přitom zcela jednoduchý. V posuzované věci spočíval správní delikt v tom, že dne 29. 1. 2015, v 13:00:59 hod. motorové vozidlo porušilo nejvyšší povolenou rychlost, která byla stanovena na 50 km/h. Správní orgán I. stupně rozhodoval zejména na základě oznámení Městské policie Trutnov o podezření ze spáchání přestupku ze dne 26. 4. 2015, výpisu z registru provozovatelů vozidel, fotodokumentace a údajů pořízenými silničním rychloměrem

typu SYDO Traffic Velocity, v. č. GEMVEL0012, ke kterému byl přiložen ověřovací list.

K uvedenému krajský soud doplňuje, že v průběhu správního řízení byl žalobce mnohokrát vyrozuměn o zjištění protiprávního stavu, kdy měl možnost námitky uplatnit. Žalobci byla dne 4. 5. 2015 zaslána výzva k zaplacení určené částky podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích, sp. zn. 2015/5844/SPR-SR, spolu s poučením o dalším možném postupu. Žalobce na tuto výzvu nijak nereagoval. Dále správní orgán I. stupně zaslal žalobci dne 10. 8. 2015 výzvu k podání vysvětlení dle § 60 zákona o přestupcích č. j. 98482/2015. Následně byl zástupce žalobce dne 12. 10. 2015 vyrozuměn přípisem č. j. 118232/2015 o zahájení řízení o správním deliktu a o tom, že dne 2. 11. 2015 v 15:00 hod. bude mít možnost seznámit se se spisovým materiálem a případně navrhnout jeho doplnění. Dne 4. 11. 2015 bylo správním orgánem I. stupně zasláno oznámení o ukončení dokazování č. j. 128460/2015 a poučení o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí.

Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv žalobce nezbytné nařizovat ústní jednání, neboť ten se mohl opakovaně k jeho předmětu vyjadřovat a svá vyjádření dokládat důkazy, přičemž je nutno konstatovat, že s jím uplatněnými námitkami ve správním řízení se správní orgány řádně vypořádaly.

Další žalobní námitku, která se týkala skutkového stavu věci, vznesl žalobce až v žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Žalobce namítal, že se řidič vozidla dopustil méně závažného přestupku, než jaký mu byl kladen za vinu, neboť v době spáchání přestupku byla na daném místě nejvyšší povolená rychlost stanovena na 70 km/h. V průběhu správního řízení tuto námitku neuplatnil.

Obsah této žalobní námitky je sám o sobě značně rozporuplný. Žalobce nejprve přišel s tvrzením, že v místě, kde bylo vozidlo měřeno, je nejvyšší povolená rychlost stanovena na 70 km/h. Vzápětí ale konstatoval, že na místě spáchání údajného přestupku se nyní nachází dopravní značka omezující nejvyšší povolenou rychlost na 50 km/h. A následně dodal, že v době spáchání přestupku byla tato značka dle vyjádření řidiče přeškrtnutá, tedy její platnost měla být zrušena.

Žalobce tedy nemá jasno v tom, zda v měřeném místě měla být kde ni spáchání přestupku nejvyšší povolená rychlost omezena na 70 km/h nebo na 50 km/h. Z obsahu správního spisu, zejména z vyjádření Policie České republiky, územního odboru Trutnov, ze dne 29. 1. 2014 je ale zřejmé, že v inkriminovaném místě omezují dopravní značky rychlost na 50 km/h. Správní orgány tedy měly tuto skutečnost za spolehlivě prokázanou a neměly nejmenší důvod doplňovat v tomto směru důkazní řízení. Uvedené žalobní tvrzení navíc žalobce nikterak nedoložil. Krajský soud má z obsahu správního spisu za prokázané, že se řidič vozidla dopustil deliktu dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu, když překročil nejvyšší dovolenou rychlost pro jízdu mimo obec stanovenou místní úpravou provozu na pozemních komunikacích na 50km/h, o méně než 30km/h a porušil zároveň § 4 písm. c) zákona o provozu na pozemních komunikacích. V této námitce tedy nelze na základě výše uvedeného žalobci přisvědčit.

Další námitka se týkala promlčení správního deliktu. V daném případě krajský soud upozorňuje, že se jedná o lhůtu prekluzivní, nikoliv promlčecí. Žalobce namítal, že předmětný správní delikt byl již promlčen, neboť od jeho spáchání dne 29. 1. 2015

uplynul jeden rok. Žalobce se ve vztahu k této námitce dovolával Metodiky vyhotovené Ministerstvem dopravy pod č. j. 8/2013-160/OST/5 k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hlavního města Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb., zákonem č. 297/2011 Sb. (dále jen „metodika“). Tato metodika se týkala doporučení k postupu správních orgánů při posuzování otázky zániku odpovědnosti provozovatele motorového vozidla v reakci na novou právní úpravu provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., kterou bylo do zákona o silničním provozu s účinností od 1. 1. 2012 mimo jiné vloženo ustanovení § 125f upravující nově správní delikt provozovatele vozidla. Metodika uváděla, že v případě tohoto správního deliktu bylo nutné na lhůtu k projednání deliktu uplatnit analogicky ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. Jednalo se tedy o lhůtu jednoho roku. Zákon o silničním provozu totiž v té době zánik odpovědnosti za tento nový správní delikt neupravoval.

Nastíněná právní situace se však změnila přijetím zákona č. 230/2014 Sb. s účinností od 7. 11. 2014, kterým byla v zákoně o silničním provozu mimo jiné novelizována společná ustanovení o správních deliktech, konkrétně pak ustanovení § 125e odst. 5, jenž stanovil, že na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125f. Podle uvedené změny se tedy na odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby, která řeší okamžik zániku odpovědnosti za správní delikt. To stanoví § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu tak, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájí řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán (k tomu srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 337/2016-45).

V daném případě tedy lhůta pro zánik odpovědnosti žalobce za předmětný správní delikt neuplynula, protože ta zaniká uplynutím 4 let ode dne, kdy byl přestupek spáchán (spáchán byl dne 29. 1. 2015, jeho odpovědnost by tedy zanikla až dne 29. 1. 2019). Zároveň byla v dané věci splněna i druhá podmínka, a to, že správní orgán zahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o odpovědnosti žalobce za zmíněný přestupek dozvěděl (ustanovení § 125e odst. 3 a ustanovení § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu).

Z uvedeného je zřejmé, že žalobce nemohl legitimně očekávat, že správní orgány dle shora zmíněné metodiky řízení o správním deliktu zastaví po uplynutí jednoho roku od spáchání správního deliktu, neboť metodika se vztahovala (a i nadále vztahuje) na stav dle právní úpravy provedené zákonem č. 297/2011 Sb. do přijetí zákona č. 230/2014 Sb., který nabyl účinnosti dnem 7. 11. 2014 a kterým byla v zákoně o silničním provozu mimo jiné novelizována právě ustanovení o správních deliktech.

V posledním ze žalobních bodů žalobce namítal, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy.

Návrh na zrušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, který stanoví, že: *„provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích*

stanovená tímto zákonem,“ pro rozpor citovaného ustanovení s ústavním pořádkem již podal Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy Krajský soud v Ostravě (věc je u Ústavního soudu vedena pod sp. zn. Pl. ÚS 15/16). Ústavním soudem bylo taktéž již posuzováno i ustanovení § 125f zákona o silničním provozu, které na § 10 odst. 3 navazuje (ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu doslovně opakuje skutkovou podstatu § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu „... *nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*“). Ústavní soud návrh na zrušení ustanovení § 125f zákona o silničním provozu usnesením ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 508/15, odmítl s tím, že právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel.

Souladem ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu s ústavním pořádkem se již opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40, v němž dospěl k závěru, že ustanovení § 10 odst. 3, resp. § 125f o silničním provozu, o odpovědnosti provozovatele vozidla, založené na objektivní odpovědnosti s možností liberace, za správní delikt spočívající v nezajištění, „*aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*“ (např. za neoprávněné zastavení nebo stání), není v rozporu s čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. s čl. 39 a čl. 40 Listiny základních práv a svobod, konkrétně s ústavní garancí principu presumpce neviny, práva nevypovídat a nebýt nucen k sebeobviňování (v podrobnostech krajský soud odkazuje na zmíněný rozsudek).

Vzhledem k uvedeným judikatorním závěrům má krajský soud za to, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu v testu ústavnosti ob stojí, proto nespátňuje důvod ani pro přerušení řízení a vyčkání výsledku řízení před Ústavním soudem ve věci sp. zn. Pl. ÚS 15/16.

S ohledem na shora uvedené musel krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítnout ve smyslu ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.

VI.

Výrok o nákladech řízení

Ve věci byl úspěšný žalovaný, a proto by měl nárok na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s.ř.s. proti žalobci, který úspěch ve věci neměl. Krajský soud však nezjistil, že by žalovanému nějaké náklady řízení před krajským soudem vznikly. Proto bylo rozhodnuto o nákladech řízení, jak uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 27. červen 2017

JUDr. Jan Rutsch
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
R. V.